

گفتگو با داود حسین زاده مدیر عامل شرکت سایپا لجستیک:

استفاده بهینه از ظرفیت ناوگان ریلی؛ نقش تعیین کننده در افزایش بهره وردی

رشد هزینه های سربار شاهد دو تا سه برابر شدن قطعات یدکی و اگن ها هستیم که برای شرکت های حمل ریلی مشکلاتی را به وجود آورده است. در این شرایط هم متسفانه دولت تسهیلاتی به این شرکت ها اختصاص نداده و به نظر می رسد راه آهن نیز برنامه خاصی برای این شرایط در نظر نگرفته است. با این وجود ما مجبور هستیم که فقط از بودجه خود برای تامین قطعات یدکی و اگن ها استفاده کنیم. با توجه به عدم امکان افزایش قیمت حمل ریلی با خاطر رقابت پذیر بودن آن با جاده این موضوع باعث وارد شدن ضرر و زیان شرکت ها شده است.

توسعه حمل و نقل ریلی از برنامه های اصلی دولت است که بر آن تاکید بسیار دارد، دولت منابع لازم برای سرمایه گذاری را ندارد به همین دلیل نیاز به سرمایه گذاران خارجی دارد. به منظور جذب سرمایه گذاران خارجی تا کنون چه برنامه هایی اجرا شده یا در دست اجرا است، با توجه به اعمال تحریم ها و نوسانات نرخ ارز این شرکت با چه چالش هایی روبرو می باشد؟ با حمایتی که دولت انجام داد تعدادی از شرکت ها برای واگذاری و فروش و اگن با تسهیلات بانکی وارد ایران شدند و مذاکراتی نیز صورت گرفت. از آنجایی که بازپرداخت اقساط این تسهیلات بانکی با نرخ ارزی و به صورت دلار یا یورو بوده است، با افزایش نرخ ارز، نرخ بازپرداخت این تسهیلات نیز افزایش یافت. عدم افزایش نرخ کرایه های حمل ریلی باعث می شود که شرکت ها توان پرداخت اقساط



در رویکردی نوین، با نگاه تحول گرا در صدد است تا با برنامه ریزی دقیق از طریق بهره گیری از پرسنل مهرب و کارآمد و همچنین آخرین فن آوری های روز دنیا نسبت به خلق لجستیک هوشمند اقدام نماید.

توانمندی ها و ظرفیت های شرکت سایپالجستیک این امکان را فراهم کرده است تا فعالیت های خارج از گروه سایپا توسط این شرکت نیز صورت گیرد از جمله می توان به حمل سنگ آهک، لوله، کاتنینر، ورق، میله گرد و آهن آلات اشاره کرد. برای اطلاع بیشتر از نحوه فعالیت این شرکت گفتگویی با داود حسین زاده مدیر عامل شرکت سایپا لجستیک داشته ایم که به آن می پردازیم:

شرکت حمل و نقل چندوجهی سایپا در سال ۱۳۸۳ با هدف ارائه خدمات حمل و نقل ریلی به منظور حمل و نقل محصولات وارداتی، صادراتی و توزیع خودروهای گروه سایپا در سطح کشور و صادرات به خارج از کشور در راستای اهداف عالیه جمهوری اسلامی ایران، کاهش سوت، حمل ایمن کالا، کاهش هزینه های حمل و جلوگیری از تصادفات جاده ای تاسیس شد. گروه سایپا به منظور کاهش هزینه های حمل و نقل از یک سو و انجام بهینه حمل و نقل مواد اولیه و خودرو از سوی دیگر مسئولیت کلیه حمل و نقل مواد اولیه و محصولات خود را به صورت ریلی، جاده ای و ترکیبی به این شرکت واگذار نموده است. در حال حاضر شرکت سایپا لجستیک

شده است؟ با وجود تحریم ها و نوسانات نرخ ارز در این خصوص با چه چالش هایی روبرو هستید؟

با توجه به افزایش نرخ ارز و افزایش قیمت های قطعات تولیدی و اگن ها از قبیل فولاد و چدن و همچنین

پاسخگوی مناسبی برای نیاز مشتریان خود باشد.

با توجه به هزینه های بالای تعمیر و نگهداری و اگن ها، چه تسهیلاتی از سوی دولت برای توسعه این ناوگان در نظر گرفته

چه تعداد و اگن باری در شبکه ریلی مشغول به فعالیت می باشد؟

شرکت سایپالجستیک با دارا بودن حدود ۷۰۰ دستگاه و اگن به صورت ملکی و استیجاری توانسته

بار صرفا از خطوط ریلی در مبدأ و مقصد استفاده گردد تا از حمل بار به صورت ترکیبی جلوگیری شود می توانیم شاهد افزایش بهره وری در این حوزه باشیم.

موضوع بعدی در بهره وری بحث قیمت سوخت است. اگر یارانه ای که در حوزه حمل جاده ای وجود دارد به بخش ریلی هم تخصیص یابد نیز می توانیم شاهد افزایش بهره وری در حوزه ریلی باشیم. در بخش جاده ای هزینه های زیر ساخت از مشتری حمل گرفته می شود اما در حوزه ریلی هزینه زیرساخت ها از شرکت های حمل و نقلی تحت عنوان حق دسترسی اخذ می گردد. همین امر هم باعث می شود که حمل ریلی قابلیت رقابت پذیری کمتری داشته باشد. لذا به نظر می رسد برای افزایش بهره وری باید رقابت پذیری حمل ریلی و جاده ای به عنوان یک اصل مهم در نظر گرفته شود.

چه راه کارهایی در ارتقاء بهره وری در بخش حمل و نقل ریلی در خصوص بار وجود دارد؟

توسعه شبکه ریلی و اتصال مراکز تولیدی به خطوط ریلی و اتصال شبکه های ریلی به مراکز فروش و انبارها به منظور کاهش هزینه های حمل ترکیبی از راه های عملی ارتقاء بهره وری در بخش حمل و نقل ریلی است.

انتظارات شرکت های واگن دار باری در چه زمینه هایی خلاصه می شود؟

ایجاد تسهیلات مناسب جهت خرید و توسعه ناوگان ریلی، رقابت پذیری کرایه های حمل ریلی نسبت به حمل جاده ای، حذف پرداخت حق دسترسی به شبکه ریلی، بازگشت سهم صرفه جویی در مصرف سوخت به شبکه ریلی و توسعه شبکه ریلی جهت افزایش سرعت سیر از جمله انتظارات شرکت های واگن دار باری برای ارتقای سطح کیفی و کمی خدمت رسانی به مردم و نظام جمهوری اسلامی است.

قطعه این موضوع تاثیرات چشم گیری خواهد داشت. به طور مثال سایت تولیدی سایپاکاشان که در شهرستان کاشان مستقر است به شبکه ریلی متصل نیست. اگر این مجموعه تولیدی به خطوط ریلی متصل باشد شاهد کاهش هزینه های حمل، افزایش اینمی و تسريع در روند ارسال محموله ها و محصولات در این مسیر خواهیم بود. همچنین می توان به انبارهای متعدد مواد اولیه و محصولات گروه سایپا اشاره کرد که آنها هم به خطوط ریلی متصل نیستند و ما مجبور هستیم از حمل ترکیبی برای آن استفاده کنیم که موجب افزایش هزینه ها و زمان حمل می شود.

در برنامه ششم توسعه در خصوص توسعه حمل و نقل ریلی چه برنامه هایی در نظر گرفته شده است؟

در برنامه ششم توسعه برنامه هایی برای توسعه ناوگان و زیرساخت ها در نظر گرفته شده است. همچنین طبق این برنامه یک درصد از درآمدهای نفت و گاز کشور به توسعه حمل و نقل ریلی اختصاص می یابد. نگاه تشویقی برای سرمایه گذاری در حمل و نقل ریلی از دیگر اهداف برنامه ششم توسعه در خصوص توسعه حمل و نقل ریلی است.

ضرورت و اهمیت بهره وری در حمل و نقل ریلی چیست؟

بدون شک برنامه ریزی صحیح در حوزه حمل ریلی و استفاده بهینه از ظرفیت ناوگان ریلی می تواند نقش تعیین کننده ای در افزایش بهره وری داشته باشد. در حوزه بهره وری با توجه به اینکه از یک طرف ظرفیت های موجود در ناوگان ریلی کشور محدود است و از طرف دیگر عدم رقابت پذیری حمل ریلی و جاده ای وجود دارد، شرکت های حمل و نقلی مجبور می شوند از حمل ترکیبی ریلی و جاده ای استفاده کنند. لذا هرچقدر زیرساخت ها و خطوط ریلی گسترش یابد که برای حمل



ایده های نو و برنامه هایی در خصوص توسعه ریلی در نظر دارد؟

گروه خودروسازی سایپا و به ویژه شرکت سایپالجستیک از گذشته یکی از پیشگامان نوآوری در صنعت حمل و نقل ریلی بوده است. شرکت سایپالجستیک جزو نخستین شرکت هایی است که با سرمایه گذاری مناسب اقدام به خرید واگن های ویژه حمل خودرو کرد. به طوری که اکنون سالانه ۳۰ تا ۴۰ هزار خودرو از محصولات تولیدی گروه سایپا از طریق ریل و شرکت سایپالجستیک حمل می گردد. با این حال خطوط ریلی کشور هنوز به تمامی شهرها و استان های کشور متصل نیست که افزایش خدمات ریلی به عنوان حمل و نقلی ارزان، اینم و به هنگام؛ مستلزم گسترش توسعه ریلی برای افزایش خدمات رسانی است.

از طرفی دیگر شرکت سایپالجستیک با طراحی واگن هایی که قابلیت حمل ۸۰ فوت کانتینر را دارند سهم بسزایی در حمل بار در گروه سایپا دارد. گسترش خطوط و ناوگان ریلی می تواند به کاهش تردد کامیون های جاده ای و افزایش حمل ریلی که مزیت های فراوانی از جمله کاهش مصرف سوخت دارد، منجر شود.

آیا توسعه زیرساخت نقشی در توسعه بخش حمل و نقل باری ریلی این مجموعه خواهد داشت؟

خود را نداشته و بازگشت سرمایه صورت نگیرد. به این ترتیب اگر تا پیش از این یک واگن را پس از ۱۰ یا ۱۵ سال مستهلك می کردیم با شرایط موجود این رقم به ۲۵ یا ۳۰ سال می رسد که موجب فرسودگی ناوگان و افزایش هزینه های تعمیر و نگهداری می گردد.

از طرفی دیگر با اعمال تحریم ها، بانک های خارجی تحریم شده و امکان گشودن ال سی و فاینانس نیز وجود ندارد. لذا امکان خرید واگن از بین رفته، ضمن اینکه در حال حاضر وزارت صمت ورود واگن جهت خرید به کشور را نیز ممنوع کرده است.

با توجه به برنامه های مهم حمایت از تولید داخلی، این شرکت در خصوص حمایت از این امر چه تمہیداتی اندیشه دارد؟

مذاکراتی برای سفارش ساخت و خرید واگن با تولیدکنندگان داخلی داشته ایم. اما با توجه به افزایش نرخ فروش واگن و عدم وجود تسهیلات بانکی، قیمت واگن نزدیک به دو برابر شده است. البته باید به تولید کننده هم حق داد، چرا که هزینه قطعات وارداتی و قیمت فولاد افزایش یافته که منجر به افزایش قیمت تمام شده واگن ها شده است. اگر دولت حمایت کند ما آمادگی داریم که از واگن های تولید داخل برای تامین ناوگان حمل و نقل ریلی خود استفاده کنیم.

شرکت سایپا لجستیک چه